

Reportatge

Elvis i Lennon a la carta

Un equip de la Pompeu Fabra crea un programa que reproduïx la veu de qualsevol artista

ALBERT GUASCH
BARCELONA

Potser algú ha somiat alguna vegada que Elvis Presley li cantava amb la seva robusta veu un feliç aniversari. O que John Lennon li recitava una peça nadalenca durant un àpat familiar. O, per posar un altre exemple, que Madonna imposava el seu estil vocal a una cançó composta per un mateix.

Tot això pot ser un dia possible gràcies a Vocaloid, un *software* desenvolupat a la Universitat Pompeu Fabra que reproduïx amb extrema fidelitat qualsevol veu cantada. Si no és possible que Elvis, Lennon o Madonna interpretin avui una peça de qualsevol compositor és per una simple qüestió de drets amb els artistes o els seus hereus. Tecnològicament, ja és factible.

La companyia de so Yamaha ha finançat la investigació de tres anys a càrrec de l'equip de tecnologia musical encapçalat per Alex Loscos i Jordi Bonada. Ells, sota la direcció de Xavier Serra, han desenvolupat un prototip que es comercialitzarà a tot el món a partir del mes que ve en format CD i que ha generat una expectació inusitada. El preu: aproximadament 200 euros.

Per exemplificar l'interès que l'invent ha despertat en el si de la indústria de la música i del so s'ha de mencionar Howard Jones, una estrella de l'escena pop britànica de la dècada dels 80 -el seu gran hit va ser la

cançó *What is love*-. Segons li consta a l'equip d'investigadors català, aquest cantant vol fer servir la tecnologia del Vocaloid per *crionitzar-se* la veu. Té por que d'aquí a 10 anys les seves cordes vocals no sonin igual. Potser, qui sap si aquest és el fosc propòsit, aleshores publicarà nous discos a partir de la seva veu emmagatzemada.

Un altre exemple de les expectatives generades: un promotor anglès -«un que té alguna cosa a veure amb les Spice Girls», apunta Alex Loscos- vol crear una banda virtual recurrent també a Vocaloid.

UN REPTA SUPERAT

«En la història de la síntesi musical -explica Xavier Serra- s'han anat imitant amb molt d'èxit tota mena d'instruments musicals. L'únic àmbit en què no s'havia aconseguit entrar era el de la veu cantada. És molt difícil de reproduir, per tots els matisos que té».

El pla

L'ESTRELLA DELS 80
HOWARD JONES VOL
'CRIONITZAR-SE' LA
VEU AMB VOCALOID

El treball dels investigadors de la Pompeu Fabra ha consistit a agafar un cantant i fer-li interpretar «totes les articulacions fonètiques de diferents registres i contextos musicals», informa Alex Loscos. Detalls d'expressivitat, com per exemple un *vibrato* o un *falset*, també són enregistrats i guardats en una base de dades.

Llavors, l'usuari del programa ha d'introduir una partitura i una lletra. El sintetitzador interpretarà la

►► Àlex Loscos (assegut) i Xavier Serra, creadors de Vocaloid, la setmana passada a la Pompeu Fabra.

►► Imatge de l'editor del programa Vocaloid.

peça amb la riquesa de la veu humana del cantant enregistrat, sense gens de metal·lització. L'usuari fins i tot pot modificar l'execució introduint-li els paràmetres d'expressivitat que vulgui per donar-li un color determinat.

«Estic convençut que hi haurà moltes produccions musicals que a partir d'ara ja no necessitaran coristes. I és que, per mi, els coristes s'han acabat», sentència Loscos. «A veure -intervé Serra-, estem una

mica lluny de substituir un cantant com a veu principal. Però pel que fa a coristes, ja difícilment es podrà distingir una veu real d'una de sintètica».

No enganyen. Serra i Loscos fan una demostració per a aquest diari i el resultat és certament impactant. El seu equip va recórrer fins i tot a cantants «pescats de la Rambla» per crear bases de dades.

Alguns cantants famosos ja hi han mostrat un cert rebuig. Fa poc,

The New York Times explicava que Michael Stipe, vocalista de REM, va sentir una versió Vocaloid del clàssic de gospel *Amazing Grace* i va quedar impressionat. Però no va semblar interessat a crear la seva pròpia font.

«Fa por i és normal», diu Loscos. «Algún dia podrà competir amb els artistes de la mateixa manera que *Final fantasy* competeix amb *India-*

El vaticini

«ELS CORISTES
S'HAN ACABAT»,
AFIRMA UN DELS
INVESTIGADORS

na Jones. Però no és l'objectiu».

Tres empreses -del Japó, Alemanya i la Gran Bretanya- n'han obtingut drets de comercialització. «El producte interessarà a gent que crea música», opina Loscos. Una de les companyies sortirà amb dues veus desconegudes, Leon i Lola, i una tercera de Miriam Stockley, cantant d'un grup new age d'èxit anomenat Adiemus, que ha accedit a vendre la seva veu. Ara s'ha de convencer Yoko Ono o la filla d'Elvis. ◻

Demà, amb el seu exemplar Suplement Especial

de Nadal
regals

